

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ υπ' αριθμ. 77/2017
ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Ε' Τμήματος
Συνεδρίαση της 28^{ης} Μαρτίου 2017

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Μεταξία Ανδροβιτσανέα, Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Μέλη: Κωνσταντίνος Γεωργάκης, Βασιλική Πανταζή, Δημήτριος Αναστασόπουλος, Ελένη Σβολοπούλου, Δημήτριος Μακαρονίδης, και Βασίλειος Καραγεώργος, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Γεώργιος Γρυλωνάκης, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.(γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός ερωτήματος : Το υπ αριθμ. πρωτ.οικ:254/9-2-2017 ερώτημα της Υπουργού Διοικητικής Ανασυγκρότησης.

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται αν η εκ μέρους της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε.» απευθείας ανάθεση του έργου «Παροχή ανεξάρτητων υπηρεσιών νομικής υποστήριξης της Κ.Τ.Π. Α.Ε.» σε δικηγόρο με συμβατικά καθορισμένο πάγιο μηνιαίο κόστος των παρεχομένων υπηρεσιών εκ μέρους του είναι νόμιμη.

Επί του ως άνω ερωτήματος το Ε' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους γνωμοδότησε ως ακολούθως:

Ιστορικό

Από το έγγραφο που συνοδεύουν το ως άνω ερώτημα προκύπτει το ακόλουθο πραγματικό:

1. Με την υπ' αριθμ. πρωτ. 321/13 Ιανουαρίου 2017 απόφαση της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε.» (Κ.Τ.Π. Α.Ε.), που υπογράφεται κατ' εξουσιοδότηση του Διοικητικού Συμβουλίου από τον Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο της εν λόγω εταιρείας, ανατέθηκε απευθείας στη δικηγόρο Β.Σ. το έργο «Παροχή ανεξάρτητων υπηρεσιών νομικής υποστήριξης της Κ.Τ.Π. Α.Ε.» Το έργο αυτό συνίσταται στην υποστήριξη της εν λόγω εταιρείας σε κάθε νομικό θέμα που τίθεται στη δικηγόρο και ειδικότερα στη παροχή γνωμοδοτήσεων επί ζητημάτων ερμηνείας και εφαρμογής του κανονιστικού πλαισίου που διέπει την Κ.Τ.Π. Α.Ε, στην υποβολή γνωμοδοτήσεων για κάθε νομικό ζήτημα που θα της τεθεί, στη συμμετοχή της σε προγραμματισμένες και έκτακτες συναντήσεις με διοικητικά στελέχη της εταιρείας ή και τρίτους, στη νομική εκπροσώπηση της εταιρείας ενώπιον των δικαστηρίων, των αρμοδίων αρχών ή άλλων δημοσίων φορέων. Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ανωτέρω απόφαση το μηνιαίο κόστος των υπηρεσιών που θα παρασχεθούν ανέρχεται στο ποσό των δύο χιλιάδων διακοσίων (2.200) ευρώ ανά μήνα πλέον Φ.Π.Α 24%, το οποίο αντιστοιχεί σε τριάντα (30) ώρες εργασίας ανά μήνα, πλέον της αξίας των γραμματίων δικηγορικής αμοιβής για τις παραστάσεις στα δικαστήρια. Η διάρκεια ολοκλήρωσης του ανατεθέντος με την προαναφερόμενη απόφαση έργου ορίσθηκε στους έξι (6) μήνες από την υπογραφή της σχετικής σύμβασης. Όσον αφορά την πληρωμή του τιμήματος, συμφωνήθηκε ότι η αυτή θα πραγματοποιείται τμηματικά κάθε μήνα υπό τις προϋποθέσεις ότι:

α) Η αντισυμβαλλόμενη δικηγόρος θα υποβάλλει απλή αίτηση τον πρώτο μήνα κάθε διμήνου, β) θα καταθέτει εγκαίρως το διμηνιαίο παραδοτέο ανά δεύτερο μήνα, γ) θα καταθέτει εγκαίρως τη μηνιαία έκθεση πεπραγμένων στο τέλος της σύμβασης και δ) η παραλαβή των προαναφερομένων, δηλαδή του διμηνιαίου παραδοτέου και της μηνιαίας έκθεσης πεπραγμένων από την αρμόδια Επιτροπή Παρακολούθησης και Παραλαβής Έργου (ΕΠΠΕ), η οποία θα συγκροτούνταν για το σκοπό αυτό.

Ο προβληματισμός της ερωτώσας Υπουργού εστιάζεται στο εάν η απευθείας ανάθεση του ως άνω έργου στην ανωτέρω δικηγόρο, καθώς και η σχετική σύμβαση που βασίζεται στην προαναφερόμενη απόφαση ανάθεσης, είναι εν προκειμένω νόμιμες ή θα έπρεπε να προηγηθεί διαδικασία επιλογής.

Ενόψει των ως άνω δεδομένων, υποβλήθηκε το προαναφερόμενο ερώτημα.

Νομοθετικό πλαίσιο.

2. Στα άρθρα 8 περ.α, 36 παρ.1,42, 43 παρ.1 και 2 και 46 παρ.2 του Κώδικα Δικηγόρων (ν.4194/2013 208Α', εφεξής Κ.Δ.)

Άρθρο 8

« Έργα που επιτρέπονται στον δικηγόρο

Επιτρέπεται στον δικηγόρο, ύστερα από έγγραφη γνωστοποίηση στο δικηγορικό σύλλογο στον οποίο ανήκει:

α) Να παρέχει σε εντολέα με ετήσια ή μηνιαία αμοιβή νομικές υπηρεσίες ως δικαστικός ή νομικός σύμβουλος ή ως δικηγόρος με έμμισθη εντολή, είτε αυτός ανήκει στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα, καθώς και να αναλαμβάνει παράλληλα υποθέσεις από οποιονδήποτε άλλον εντολέα με αμοιβή για κάθε υπόθεση ξεχωριστά, είτε με ετήσια ή περιοδική αμοιβή.....»

Άρθρο 36

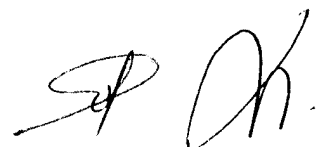
« Περιγραφή του έργου
του δικηγόρου

1. Αποκλειστικό έργο του δικηγόρου είναι να αντιπροσωπεύει και να υπερασπίζεται τον εντολέα του σε κάθε δικαστήριο ή αρχή της Ελληνικής Δημοκρατίας ή οποιασδήποτε άλλης χώρας, στα δικαστήρια, τις υπηρεσίες και τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στα διεθνή δικαστήρια, στα πειθαρχικά και υπηρεσιακά συμβούλια, καθώς και η κατάθεση σημάτων και διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. Επίσης η παροχή νομικών συμβουλών προς οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, καθώς και η σύνταξη γνωμοδοτήσεων προς οποιοδήποτε νομικό ή φυσικό πρόσωπο και Αρχή. Στο έργο αυτού περιλαμβάνεται και η διαμεσολάβηση για την αναζήτηση συμβιβαστικής λύσης στο πλαίσιο νόμου ή κοινά αποδεκτής διαδικασίας. Η παράσταση ενώπιον των δικαστηρίων με ή δια δικηγόρου είναι υποχρεωτική για όλες τις υποθέσεις και σε όλες τις διαδικασίες, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από το νόμο.

2.»

Άρθρο 42

« Έμμισθος δικηγόρος

Έμμισθος δικηγόρος είναι αυτός που προσφέρει αποκλειστικά νομικές υπηρεσίες, ως νομικός σύμβουλος ή ως δικηγόρος, σε συγκεκριμένο εντολέα, σταθερά και μόνιμα, αμειβόμενος αποκλειστικά με πάγια περιοδική αμοιβή. Ο ίδιος δικηγόρος μπορεί επίσης να αναλαμβάνει υποθέσεις από οποιονδήποτε άλλον, αμειβόμενος είτε ανά υπόθεση είτε με άλλον τρόπο.»

Άρθρο 43

« Πρόσληψη εμμίσθου δικηγόρου

1. Η πρόσληψη δικηγόρων με έμμισθη εντολή στον ιδιωτικό τομέα γίνεται με έγγραφη σύμβαση, που καταρτίζεται μεταξύ αυτού και του εντολέα.

2. Η πρόσληψη δικηγόρων στους φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός καθορίζεται κάθε φορά με νόμο, γίνεται με επιλογή ύστερα από προκήρυξη, με βάση όσα παρακάτω ορίζονται, εκτός αν πρόκειται για πρόσληψη του προϊσταμένου νομικής ή δικαστικής υπηρεσίας ή νομικού συμβούλου στους φορείς αυτούς, ο οποίος προσλαμβάνεται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του φορέα. Ειδικότερα για τους εμμίσθους δικηγόρους:

α) Η προκήρυξη πρέπει να περιέχει το αντικείμενο της απασχόλησης του δικηγόρου, τις τυχόν ειδικές ανάγκες του νομικού προσώπου, την έδρα και τους όρους αμοιβής και υπηρεσιακής εξέλιξης του δικηγόρου και απευθύνεται προς τα μέλη των δικηγορικών συλλόγων. Η προκήρυξη καθορίζει προθεσμία για την υποβολή των υποψηφιοτήτων, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από 30 ούτε μεγαλύτερη από 60 ημέρες από την τελευταία δημοσίευση της.

β) Η επιλογή γίνεται από πενταμελή επιτροπή που συνέρχεται στην έδρα του δικηγορικού συλλόγου και αποτελείται από: αα) Μέλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους με βαθμό τουλάχιστον Δικαστικού Πληρεξουσίου Α΄ Τάξεως ή τον νόμιμο αναπληρωτή του, που ορίζεται από τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ββ) τρεις δικηγόρους, από τους οποίους ο ένας με 15ετή τουλάχιστον ευδόκιμη δικηγορική υπηρεσία, που ορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο του οικείου δικηγορικού συλλόγου για κάθε συγκεκριμένη προκήρυξη, γγ) έναν εκπρόσωπο του ενδιαφερόμενου νομικού προσώπου. Καθήκοντα Προέδρου της Επιτροπής ασκεί το μέλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ή ο νόμιμος αναπληρωτής του και καθήκοντα γραμματέα υπάλληλος του νομικού προσώπου.

γ) Η προκήρυξη για την πρόσληψη δικηγόρου κοινοποιείται με επιμέλεια του ενδιαφερόμενου νομικού προσώπου στον Πρόεδρο της Επιτροπής και στον Πρόεδρο

του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου. Το ενδιαφερόμενο νομικό πρόσωπο επιμελείται την τοιχοκόλληση της προκήρυξης στο κατάστημα του πρωτοδικείου και στα γραφεία των Δικηγορικών Συλλόγων αντίστοιχα. Επίσης, η προκήρυξη δημοσιεύεται με πρόσκληση για την υποβολή υποψηφιοτήτων σε μία τουλάχιστον εφημερίδα, που εκδίδεται στην έδρα του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου, κατά προτίμηση ημερήσια. Μαζί με τις κοινοποιήσεις γνωστοποιείται και ο εκπρόσωπος του νομικού προσώπου που θα μετέχει στην επιτροπή επιλογής. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής, συγκαλεί την επιτροπή μέσα σε πέντε ημέρες από την κοινοποίηση της προκήρυξης. Η επιτροπή με απόφασή της ορίζει τον τόπο και το χρόνο και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη διαδικασία της επιλογής και μπορεί κατά την κρίση της, να ορίσει συμπληρωματικές δημοσιεύσεις για τη γνωστοποίηση της προκήρυξης με δαπάνη του ενδιαφερόμενου νομικού προσώπου. δ).....ε).....στζ).....η.....θ) Η απόφαση της επιτροπής είναι υποχρεωτική και ισχύει μόνο για την κατάληψη θέσης που προκηρύχθηκε. Ο φορέας του Δημοσίου, που προκήρυξε τη θέση, οφείλει μέσα σε ένα μήνα από τη δημοσίευση της απόφασης να προσλάβει στις κενές θέσεις τους επιτυχόντες και να γνωστοποιήσει στον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο την ανάληψη υπηρεσίας ή την έναρξη της συνεργασίας με αμοιβή για κάθε υπόθεση μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε ημερών. Οι διατάξεις αυτού του άρθρου δεν θίγουν τις διατάξεις του Κώδικα, που ρυθμίζουν τις μεταθέσεις των δικηγόρων.

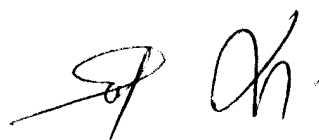
ι) Προσλήψεις στο δημόσιο τομέα κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος είναι άκυρες και συνεπάγονται την ποινική δίωξη των μελών του οργάνου, που ενέργησε την πρόσληψη, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 259 Π.Κ., και την πειθαρχική δίωξη των εμπλεκόμενων δικηγόρων.»

Άρθρο 46

« Διάρκεια και λήξη έμμισθης
εντολής - αποζημίωση

1.

2. Η σύμβαση μεταξύ έμμισθου δικηγόρου και εντολέα είναι πάντοτε αορίστου χρόνου και λύεται μόνο: α) με το θάνατο, β) τη λύση, κατάργηση ή διάλυση με οποιονδήποτε τρόπο του νομικού προσώπου που απασχολεί τον δικηγόρο, γ) την πτώχευση του εντολέα και δ) με καταγγελία της σύμβασης από τον εντολέα ή εντολοδόχο δικηγόρο. Αν στο προσωπικό που απασχολείται στον εντολέα ισχύει κανονισμός εργασίας που προβλέπει μονιμότητα στην υπηρεσία, η καταγγελία της

σύμβασης από τον εντολέα γίνεται μόνο για σπουδαίο λόγο. Η καταγγελία με ποινή ακυρότητας είναι έγγραφη και σε αυτή αναφέρεται ο λόγος της απόλυσης, επιδίδεται δε με δικαστικό επιμελητή.»

3. Στα άρθρα 1,παρ.1 και 2 περ.α., 2 παρ1 περ.1 και 4., 10 περ.δ' υποπ.α και ββ του ν. 4412/2016 « Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ», διόρθωση σφαλμάτων (200Α'/2016), ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 1

« Αντικείμενο - Πεδίο Εφαρμογής

1. Οι διατάξεις του παρόντος αποτελούν προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις: α) της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων και την κατάργηση της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ (L94), όπως διορθώθηκε (L135/24.5.2016), β) της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με τις προμήθειες φορέων, που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών και την κατάργηση Οδηγίας 2004/17/ΕΚ και γ) της Οδηγίας 89/665/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Ιουνίου 1989 και της 92/13/ΕΚ του Συμβουλίου της 25ης Φεβρουαρίου 1992, όπως τροποποιήθηκαν με την Οδηγία 2007/66/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2007 και τα άρθρα 46 και 47 της Οδηγίας 2014/23/ΕΕ.

2. Ο παρών νόμος θεσπίζει κανόνες: α) για τις διαδικασίες προγραμματισμού και σύναψης δημοσίων συμβάσεων και διαγωνισμών μελετών που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου Ι (άρθρα 2 έως 221),»

Άρθρο 2

«Ορισμοί

(άρθρο 2 και άρθρο 33 παρ. 1 εδάφιο 6' της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρο 2 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)

1. Για τους σκοπούς του παρόντος εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί:

1) α) ως «αναθέτουσες αρχές» νοούνται το κράτος, οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου ή οι ενώσεις μιας ή περισσότερων από αυτές τις αρχές ή ενός ή περισσότερων από αυτούς τους οργανισμούς δημοσίου δικαίου και οι αναθέτουσες αρχές κατά την έννοια του άρθρου 223 και β) ως «αναθέτοντες φορείς» νοούνται οι αναθέτοντες φορείς κατά την έννοια του άρθρου 224. 2).....3).....
4) ως «οργανισμοί δημοσίου δικαίου» νοούνται οι οργανισμοί που έχουν όλα τα ακόλουθα χαρακτηριστικά: α) έχουν συσταθεί για το συγκεκριμένο σκοπό της κάλυψης αναγκών γενικού συμφέροντος, που δεν έχουν βιομηχανικό ή εμπορικό χαρακτήρα, β) έχουν νομική προσωπικότητα και γ) χρηματοδοτούνται, κατά το μεγαλύτερο μέρος, από τις κρατικές αρχές, τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου ή η διαχείριση των οποίων υπόκειται σε έλεγχο ασκούμενο από τους οργανισμούς αυτούς ή έχουν διοικητικό, διευθυντικό ή εποπτικό συμβούλιο, του οποίου περισσότερο από το ήμισυ των μελών διορίζεται από τις κρατικές αρχές, τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης ή από άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου.....»

Άρθρο 10

«Ειδικές εξαιρέσεις για συμβάσεις υπηρεσιών

(άρθρο 10 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)

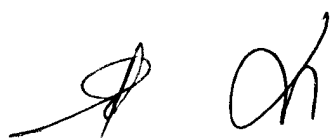
Το παρόν Βιβλίο (άρθρα 3 έως 221) δεν εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών οι οποίες: α).....β).....γ).....δ) αφορούν οποιαδήποτε από τις κατωτέρω νομικές υπηρεσίες:

αα) νομική εκπροσώπηση πελάτη από δικηγόρο κατά την έννοια του άρθρου 2 του π.δ. 258/1987 (Α' 125) σε:

- διαιτησία ή συμβιβασμό που διεξάγεται σε κράτος - μέλος, τρίτη χώρα ή ενώπιον διεθνούς οργάνου διαιτησίας ή συμβιβασμού ή

- δικαστικές διαδικασίες ενώπιον δικαστηρίων, δικαιοδοτικών οργάνων ή δημοσίων αρχών κράτους - μέλους, τρίτης χώρας ή διεθνών δικαστηρίων, δικαιοδοτικών ή θεσμικών οργάνων,

ββ) νομικές συμβουλές για την προετοιμασία οποιασδήποτε από τις διαδικασίες της υποπερίπτωσης αα' της παρούσας περίπτωσης ή εάν υπάρχει απτή ένδειξη και μεγάλη πιθανότητα το ζήτημα που αφορούν οι συμβουλές να αποτελέσει αντικείμενο τέτοιων διαδικασιών, υπό την προϋπόθεση ότι οι συμβουλές παρέχονται από δικηγόρο, κατά την έννοια του άρθρου 2 του π.δ. 258/1987.....»

4. Στο άρθρο 3 παρ Δ' περ. δ' του Κανονισμού της Κ.τ.Π. Α.Ε., όπως ισχύει ((ΔΙΔΚ/ΚτΠ/ οικ.21588 /4-11-2011 απόφαση του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, 2541 Β') ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 3

« ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ - ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

1. Η Εταιρεία οργανώνεται σε Αυτοτελείς Υπηρεσίες, Γενικές Διευθύνσεις και Διευθύνσεις και κάθε Διεύθυνση περαιτέρω σε Τμήματα και υποστηρικτικές δομές, ως ακολούθως:

Α.....Β.....Γ.....Δ.....α.....

β. Η Νομική Υπηρεσία

- Παρέχει νομικές συμβουλές στο Διοικητικό Συμβούλιο, στον Πρόεδρο ΔΣ και στον Διευθύνοντα Σύμβουλο της Εταιρείας .

- Υποστηρίζει συμβουλευτικά και καθοδηγεί τις οργανωτικές μονάδες και τα στελέχη της Εταιρείας σε νομικής φύσης ζητήματα που ανακύπτουν κατά την άσκηση των καθηκόντων και δραστηριοτήτων τους.....

Για τους Δικηγόρους ισχύουν υποχρεωτικά οι διατάξεις του Ν. 4194/2013 (ΦΕΚ Α' 208) του Δικηγορικού Κώδικα .»

5. Στο άρθρο 51 του ν. 1892/1990 «Για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη και άλλες διατάξεις.»(101 Α'), όπως ισχύει, ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 51

« Επαναοριοθέτηση του δημόσιου τομέα

1. Ο κατά τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982 δημόσιος τομέας περιλαμβάνει μόνο:

α. Τις κάθε είδους δημόσιες υπηρεσίες, που υπάγονται στο νομικό πρόσωπο του Δημοσίου και εκπροσωπούνται από αυτό.

β. Τα κάθε είδους Ν.Π.Δ.Δ., εξαιρουμένων των Χρηματιστηρίων Αξιών, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και της Επιτροπής Εποπτείας της Ιδιωτικής Ασφάλισης, είτε αυτά αποτελούν οργανισμούς κατά τόπο είτε καθ' ύλην αυτοδιοίκησης η Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων.

γ. Τις κάθε είδους κρατικές ή δημόσιες και παραχωρηθείσες επιχειρήσεις και οργανισμούς, καθώς και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου δημόσιου χαρακτήρα που επιδιώκουν κοινωφελείς ή άλλους δημόσιους σκοπούς.

δ. Τις τράπεζες που ανήκουν στο νομικό πρόσωπο του Δημοσίου, είτε στο σύνολό τους είτε κατά πλειοψηφία και

ε. Τις κάθε είδους θυγατρικές εταιρείες των νομικών προσώπων που αναφέρονται στις περιπτώσεις β' και γ' αυτού του άρθρου, εκτός από τις επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α.

2. Η κατά τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου επαναοριοθέτηση του δημόσιου τομέα δεν θίγει την έκταση εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 44 του ν. 1882/1990, οι οποίες κατισχύουν των γενικών ή ειδικών καταστατικών διατάξεων φορέων του κατά την παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 ευρύτερου δημόσιου τομέα που προβλέπουν ένταξη στο μόνιμο προσωπικό υπαλλήλων που είχαν προσληφθεί ως έκτακτοι.

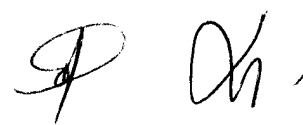
Στις διατάξεις του άρθρου 44 του ν. 1882/1990 υπάγονται και οι υπάλληλοι των φορέων του κατά την παράγραφο 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 ευρύτερου δημόσιου τομέα, οι οποίοι έχουν προσληφθεί με σύμβαση ορισμένου χρόνου.»

6. Τέλος, στο άρθρο πρώτο της υπ' αριθμ. ΔΙΔΚ/ΚΤΠ/οικ.27983/2012 απόφασης του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (3187Β'), όπως ισχύει, που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 32 παρ. 2 του ν. 3614/2007 (267Α'), με την οποία τροποποιήθηκε το καταστατικό της Κ.τ.Π. Α.Ε. και κωδικοποιήθηκε εκ νέου, καθώς και στο άρθρο 5 παρ. 11 του εν λόγω καταστατικού ορίζονται τα εξής:

Άρθρο Πρώτο

«Σύσταση- Επωνυμία

1. Η Ανώνυμη εταιρεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με την επωνυμία «Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε.», που συστάθηκε με την υπ' αριθμ. 10071 (ΦΕΚ Β' 324/27.03.2001) κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 17919 (ΦΕΚ Β' 1099/10.08.2006) κοινή απόφαση των ιδίων Υπουργών, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 24 του Ν.

2860/2000, μετονομάστηκε σε «ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ Α.Ε.», με την υπ' αριθμ. 34910 (ΦΕΚ Β' 2428/2712.2007) απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 32 του Ν. 3614/2007, μετονομάστηκε πάλι σε «ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ Α.Ε.» με την υπ' αριθμ. ΔΟΑ/4201/12.02.2008 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών (ΦΕΚ Β' 292/25.02.2008), και τροποποιήθηκε πάλι σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 32 του Ν. 3614/2007 όπως ίσχυε με την υπ' αριθμ. ΔΙΔΚ/ΚτΠ/21825/04.09.20 09 απόφαση του Υφυπουργού Εσωτερικών (ΦΕΚ Β' 1942/08.09.2009), απορρόφησε δια συγχωνεύσεως την ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ Α.Ε.» δυνάμει του άρθρου 62 του ν. 4002/2011 και της υπ' αριθμ. ΔΙΔΚ/ΚτΠ/οικ.21816 (ΦΕΚ Β' 2660/09.11.2011) απόφασης των Υφυπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και το Ν.Π.Ι.Δ. με την επωνυμία «Παρατηρητήριο για την Ψηφιακή Ελλάδα», δυνάμει του αρ. 61 του ν. 4002/2011 (ΦΕΚ Α' 180/22.08.2011), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο δεύτερο, άρθρο 1 παράγραφος 9 και άρθρο πέμπτο, παράγραφος 10α του ν. 4047/2012 (ΦΕΚ Α' 31/23.02.2012), και της υπ' αριθμ. ΔΙΔΚ/ΚτΠ/οικ.9652/19.04.2012 ΦΕΚ Β' 1318/23.04.2012) απόφασης των Υφυπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Η εταιρεία λειτουργεί χάριν του δημοσίου συμφέροντος και έχει ως κύρια αποστολή την ανάπτυξη δράσεων και την υποστήριξη αρμοδίων φορέων για τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας της δημόσιας διοίκησης, την εκτέλεση και διαχείριση έργων στους τομείς της πληροφορικής, ηλεκτρονικών επικοινωνιών και νέων τεχνολογιών για τη δημόσια διοίκηση, την εκτέλεση δράσεων κρατικών ενισχύσεων και τη συλλογή και επεξεργασία ποιοτικών και ποσοτικών στοιχείων για τα θέματα που σχετίζονται με την πρόοδο της Ελλάδας σε θέματα κοινωνίας της πληροφορίας και ψηφιακής σύγκλισης στους τομείς των τεχνολογιών πληροφορικής και ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

2. Στις σχέσεις της εταιρείας με την αλλοδαπή, η επωνυμία και ο διακριτικός της τίτλος θα αποδίδονται σε πιστή μετάφραση στην οικεία ξένη γλώσσα. Το Μετοχικό Κεφάλαιο αναλαμβάνεται εξ ολοκλήρου από το Ελληνικό Δημόσιο, το οποίο για την άσκηση των μετοχικών του δικαιωμάτων εκπροσωπεί ο Υπουργός Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Οι μετοχές της εταιρείας είναι ονομαστικές και αμεταβίβαστες.»

Άρθρο 5

« Μετοχικό Κεφάλαιο

11. Με την από 29.10.2012 έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων αποφασίστηκε η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας κατά δύο εκατομμύρια πεντακόσιες είκοσι έξι χιλιάδες τριακόσια ευρώ (2.526.300€).

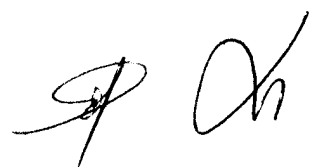
Επομένως το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ανέρχεται πλέον σε επτά εκατομμύρια δέκα επτά χιλιάδες πεντακόσια ευρώ (7.017.500€), διαιρείται σε εκατόν εβδομήντα πέντε χιλιάδες (175.000) μετοχές ονομαστικής αξίας σαράντα ευρώ και δέκα λεπτών (40,10€) η κάθε μία, και καλύπτεται εξ ολοκλήρου από το Ελληνικό Δημόσιο.»

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων.

Από την ερμηνεία των προαναφερομένων διατάξεων προκύπτουν τα ακόλουθα:

7. Με τις διατάξεις του ν. 4412/2016 προσαρμόστηκε η ελληνική νομοθεσία, μεταξύ άλλων, και στις διατάξεις της οδηγίας 2014/24/ΕΕ (L94) που αφορά τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων και με την οποία καταργήθηκε η οδηγία 2004/18/ΕΚ. Κατά τις διατάξεις του άρθρου 2 περ. 9 του ανωτέρω νόμου, ως δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών και ως συμβάσεις υπηρεσιών νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών εκτός εκείνων που αναφέρονται στη περίπτωση 6 του ίδιου άρθρου, δηλαδή τις υπηρεσίες που παρέχονται στο πλαίσιο δημοσίων συμβάσεων έργων. Περαιτέρω στο άρθρο 10 του ν. 4412/2016, που ορίζει τις εξαιρέσεις συμβάσεων υπηρεσιών, επί των οποίων δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις για τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών, προβλέπεται ότι το Βιβλίο Ι (άρθρα 3 έως 221) του εν λόγω νόμου δεν εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών, οι οποίες αφορούν οποιαδήποτε από τις ακόλουθες νομικές υπηρεσίες:

α) νομική εκπροσώπηση πελάτη από δικηγόρο, κατά την έννοια του άρθρου 2 του π.δ. 258/1987, σε δικοινοτική ή συμβιβασμό που διεξάγεται σε κράτος μέλος, τρίτη χώρα ή ενώπιον διεθνούς οργάνου διαιτησίας ή συμβιβασμού ή δικαστικές διαδικασίες ενώπιον δικαστηρίων, δικαιοδοτικών οργάνων ή δημοσίων αρχών κράτους - μέλους, τρίτης χώρας ή διεθνών δικαστηρίων, δικαιοδοτικών ή θεσμικών οργάνων και

β) νομικές συμβουλές για την προετοιμασία οποιασδήποτε από τις διαδικασίες της αμέσως ανωτέρω υποπερίπτωσης ή εάν υπάρχει απτή ένδειξη και μεγάλη πιθανότητα το ζήτημα που αφορούν οι συμβουλές να αποτελέσει αντικείμενο τέτοιων διαδικασιών, υπό την προϋπόθεση ότι οι συμβουλές παρέχονται από δικηγόρο, κατά την έννοια του άρθρου 2 του π.δ. 258/1987.

8. Οι ανωτέρω νομικές υπηρεσίες, επί των οποίων δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 4412/2016 για τις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών, εμπεριέχονται κατά το περιεχόμενό τους στο αποκλειστικό έργο του δικηγόρου, όπως αυτό προσδιορίζεται στο άρθρο 36 παρ. 1 του Κ.Δ. και, συνεπώς, η ανάθεση, εκ μέρους αναθέτουσας αρχής ή αναθέτοντα φορέα των άρθρων 223 και 224 του ν. 4412/2016, νομικών υπηρεσιών, οι οποίες εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 36 παρ.1 του Κ.Δ. και ταυτόχρονα στις διατάξεις του άρθρου 10 ως άνω νόμου, εξαιρείται από την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού.

9. Όμως, οι διατάξεις που επιτρέπουν, από πλευράς δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στις αναθέτουσες αρχές και στους αναθέτοντες φορείς να αναθέτουν τις κρίσιμες υπηρεσίες ακόμη και χωρίς διαγωνισμό, δεν εμποδίζουν τον εθνικό νομοθέτη να καθιερώνει ως υποχρεωτική τη διενέργεια διαγωνιστικής διαδικασίας για την ανάθεση σε παρόχους των υπηρεσιών αυτών, οι οποίες μπορεί να συνίστανται και σε προσφορά νομικών υπηρεσιών εκ μέρους δικηγόρου [πρβλ. Ε.Σ.(Κλ.Ζ') 48/2014. σκ. 3B]

10. Όπως έχει κριθεί κατά την ερμηνεία των διατάξεων του άρθρου 63 παρ. 3, 4 και 5 του προϊσχύοντος Κώδικα Δικηγόρων (ν.δ 3026/1954), η παροχή νομικών υπηρεσιών εκ μέρους δικηγόρου με περιοδική αμοιβή είναι επιτρεπτή και έγκυρη μόνο με τη μορφή της σύμβασης έμμισθης εντολής αορίστου χρόνου, περαιτέρω δε ότι η σύμβαση έργου ως και η συμφωνία παροχής νομικών υπηρεσιών με πάγια αντιμισθία για ορισμένο χρόνο αποτελούν απαγορευμένες μορφές συμβατικής απασχόλησης του δικηγόρου, τυχόν δε συναπτόμενες θεωρούνται εξ υπαρχής, από την κατάρτισή τους, ως συμβάσεις με το παραπάνω αναγκαστικό περιεχόμενο, δηλαδή ως συμβάσεις έμμισθης εντολής παροχής νομικών υπηρεσιών με πάγια αντιμισθία για αόριστο χρόνο (βλ. ενδ. Α.Π.1636/2012, Α.Π.1619/2011, Α.Π. 229/2004, Α.Π.758/ 2003 κ.α.). Με τις ρυθμίσεις των διατάξεων του άρθρου 8 και 46 παρ.2. του Κ.Δ, δεν φαίνεται να διαφοροποιούνται, σε σχέση με τον προϊσχύοντα

Κ.Δ., οι επιτρεπόμενες μορφές συμβατικών σχέσεων παροχής νομικών υπηρεσιών εκ μέρους του δικηγόρου, ως νομικού ή δικαστικού συμβούλου ή δικηγόρου προς τον εντολέα του. Οι μορφές των συμβατικών αυτών σχέσεων, κατά τις ως άνω διατάξεις, είναι αποκλειστικά η έμμισθη εντολή αορίστου χρόνου καθώς και ανάθεση χειρισμού μεμονωμένων υποθέσεων με αμοιβή. Εκ τούτου παρέπεται ότι και υπό τον ισχύοντα Κ.Δ. η παροχή εκ μέρους δικηγόρου νομικών υπηρεσιών με σύμβαση έργου καθώς και η συμφωνία παροχής τέτοιων υπηρεσιών με πάγια αντιμισθία για ορισμένο χρόνο αποτελούν απαγορευμένες μορφές συμβατικής απασχόλησης του δικηγόρου.

11. Για τη σύναψη σύμβασης έμμισθης εντολής, στη περίπτωση κατά την οποία ο λήπτης των νομικών υπηρεσιών δικηγόρου αποτελεί φορέα που ανήκει στο δημόσιο τομέα, θα πρέπει να ακολουθηθεί απαραίτητα η διαδικασία επιλογής που προδιαγράφεται στις διατάξεις του άρθρου 43 του Κ.Δ. Η μη τήρηση της διαδικασίας αυτής εκ μέρους του ενδιαφερόμενου φορέα επιφέρει ακυρότητα της πρόσληψης του δικηγόρου και συνεπάγεται την ποινική δίωξη των υπευθύνων οργάνων του φορέα αυτού για το αδίκημα της παράβασης καθήκοντος (άρθρο 259 Π.Κ.). Βεβαίως, η τήρηση της προαναφερόμενης διαδικασίας επιλογής προϋποθέτει αυτονόητα ότι αυτή κατατείνει στη πρόσληψη δικηγόρου με συμβατική σχέση επιτρεπόμενη από τον Κ.Δ., δηλαδή με σχέση έμμισθης εντολής αορίστου χρόνου. Κατ' εξαίρεση, ρητά προβλεπόμενη στο ως άνω άρθρο του Κ.Δ., για τους νομικούς συμβούλους, δηλαδή τους δικηγόρους, οι οποίοι, άσχετα από τον τίτλο που κατέχουν και το χαρακτηρισμό που τους δόθηκε κατά την πρόσληψή τους ή και μεταγενέστερα, δεν ασχολούνται κατά την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους προς τον εντολέα τους, με τη δικαστική εκπροσώπηση και το χειρισμό δικαστικών υποθέσεων αυτού έναντι τρίτων, αλλά περιορίζονται αποκλειστικά στην παροχή συμβουλών ή γνωμοδοτήσεων σ' αυτόν και τα όργανά του ή και στην κατεύθυνση του χειρισμού των υποθέσεων από άλλους δικηγόρους, δεν ισχύει η παραπάνω διαδικασία πρόσληψής τους. Στις περιπτώσεις αυτές, επομένως, οι δικηγόροι μπορούν να προσλαμβάνονται χωρίς τις παραπάνω διατυπώσεις.

12. Στη διδόμενη περίπτωση, η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία Κ.Τ.Π. Α.Ε, με βάση τα κριτήρια των διατάξεων του άρθρου 51 παρ 1 του ν. 1892/1990, με τις οποίες επανοριοθετείται ο δημόσιος τομέας, ανήκει στο δημόσιο τομέα, δοθέντος ότι το μετοχικό της κεφάλαιο ανήκει εξ' ολοκλήρου στο Ελληνικό Δημόσιο σύμφωνα με

το άρθρο 5 του Κανονισμού της εν λόγω εταιρείας. Βάσει των διατάξεων των άρθρων 42 και 46 παρ.2 του Κ.Δ., η εν λόγω εταιρεία δεν είχε δυνατότητα να συνάψει νόμιμα με τη δικηγόρο Β.Σ. σύμβαση έργου εξάμηνης διάρκειας για την παροχή εκ μέρους της προς την αντισυμβαλλόμενη Κ.τ.Π. «ανεξάρτητων υπηρεσιών νομικής υποστήριξης», δοθέντος ότι τέτοια σύμβαση δεν είναι επιτρεπτή από τις εν λόγω διατάξεις του Κ.Δ. Τούτο δε, αδιαφόρως αν η ανωτέρω σύμβαση αποτελεί γνήσια σύμβαση έργου ή υποκρύπτει σύμβαση έμμισθης εντολής ορισμένου χρόνου. Εξ άλλου οι διατάξεις του Κ.Δ. είναι εφαρμοστέες εκ μέρους της Κ.τ.Π. επί των δικηγόρων και κατά τη ρητή πρόβλεψη του άρθρου 3 του Κανονισμού της, όπως ισχύει, τόσο εκείνων που απασχολεί, όσο και εκείνων που πρόκειται να απασχολήσει, εφόσον η σχετική διάταξη του εν λόγω άρθρου δεν διακρίνει. Κατά συνέπεια, η απαγόρευση που θεσπίζει ο Κ.Δ. για τη σύναψη έργου ή έμμισθης εντολής ορισμένου χρόνου για την παροχή νομικών υπηρεσιών εκ μέρους δικηγόρου ως δικαστικού ή νομικού συμβούλου ή δικηγόρου είναι εφαρμοστέα επί της Κ.τ.Π. και βάσει των διατάξεων του Κανονισμού της.

Απάντηση

13. Κατ' ακολουθίαν των προαναλυθέντων, στο τιθέμενο ερώτημα αρμόζει, κατά την ομόφωνη γνώμη του Τμήματος, η απάντηση ότι η ανάθεση έναντι μηνιαίας αμοιβής, με την υπ' αριθμ. πρωτ. 321/13 Ιανουαρίου 2017 απόφαση της ανώνυμης εταιρείας Κ.τ.Π. Α.Ε., που υπογράφεται κατ' εξουσιοδότηση του Διοικητικού Συμβουλίου από τον Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο της εν λόγω εταιρείας, στη δικηγόρο Β.Σ. του έργου «Παροχή ανεξάρτητων υπηρεσιών νομικής υποστήριξης της Κ.τ.Π. Α.Ε.», καθώς και η σχετική σύμβαση εξάμηνης διάρκειας που βασίζεται στην απόφαση αυτή δεν έχουν νόμιμο έρεισμα.

Θεωρήθηκε

Αθήνα, 31-3-2017

Η Πρόεδρος του Τμήματος

Μεταξία Ανδροβιτσάνεα

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

Γεώργιος Γρυλωνάκης

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.